

Sygn. akt III AUa 179/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda (spr.) SA Teresa Czekaj
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Lublinie

sprawy ze skargi E. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie III AUa 495/12

w przedmiocie nienależnie pobranego świadczenia

oddala skargę.

III AUa 179/13

UZASADNIENIE

W skardze złożonej w dniu 15 lutego 2013 r. wnioskodawczyni E. M. wносиła o wznowienie postępowania zakończonym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 lipca 2012 r. roku w sprawie III AUa 495/12. Skarżąca wносиła o uchylenie lub zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 2 kwietnia 2012 r. wydanego w sprawie VII U 1778/12 i ustalenie, że nie jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 5.807,46 zł. Jako podstawę wznowienia wnioskodawczyni wskazała wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku stwierdzający niezgodność z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawczyni E. M. nabyła prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2008 roku, przy czym decyzja z dnia 29 lipca 2008 roku ustalająca to prawo jednocześnie zawieszała wypłatę świadczenia na podstawie przepisu art.103 ust.2 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) z powodu kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z

pracodawcą, na rzecz którego wykonywała je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Z uwagi na to, że przepis art.103 ust.2a cyt. ustawy nakazujący zawieszenie wypłaty emerytury osobom, które nie rozwiązały stosunku pracy, został uchylony z dniem 8 stycznia 2009 roku przez przepis art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o emeryturach kapitałowych (Dz.U. Nr 228, poz.1507), organ rentowy wznowił wypłatę emerytury decyzją z dnia 13 października 2010 r.

Decyzją z dnia 30 listopada 2010 r. pozwany, w związku ze zgłoszonym przez wnioskodawczynię wnioskiem o emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, ustalił wysokość emerytury na podstawie art. 26 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i podjął wypłatę tego świadczenia.

Z dniem 1 stycznia 2011 roku z mocy art. 6 ust .2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz.1726) do cyt. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych został dodany przepis art.103a, który stanowi, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Zgodnie z przepisem art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy przepisy ustawy stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 r.

Decyzją z dnia 14 listopada 2011 r. pozwany wstrzymał wypłatę emerytury od dnia 1 grudnia 2011 r. z uwagi na kontynuowanie przez wnioskodawczynię zatrudnienia.

Kolejną decyzją z dnia 14 grudnia 2011 r. organ rentowy stwierdził nadpłatę świadczenia za okres od 1 października 2011 roku do 30 listopada 2011 roku w kwocie 5.807,46 zł i na podstawie art.138 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał wnioskodawczynię do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Od decyzji tej wnioskodawczyni złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Lublinie, które wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2012 r. zostało oddalone. W ocenie Sądu Okręgowego na podstawie art.103a cyt. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wypłata świadczenia została wstrzymana decyzją z dnia 14 listopada 2011 r. od dnia 1 października 2011 roku w związku z nierozwiązaniem stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą. Świadczenie wypłacone w okresie od 1 października 2011 roku do 30 listopada 2011 roku było świadczeniem niezależnym i w oparciu o art.138 ust.1 i 2 pkt.1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych podlega zwrotowi. Apelacja od tego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie III AUa 495/12.

Wnioskodawczyni w skardze o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 5 czerwca 2012 roku, jako podstawę skargi wskazywała przepis art. 401¹ k.p.c. powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego orzekający o niezgodności przepisu art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie w sprawie III AUa 495/12.

Stosownie do treści art. 405 k.p.c. do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności oraz na podstawie przewidzianej w art. 401¹ k.p.c. właściwy jest sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, a jeżeli zaskarżono orzeczenia sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej, co w stanie faktycznym sprawy oznacza właściwość Sądu Apelacyjnego.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. (Dz.U.2012.1285), na który powołuje się skarżąca, Trybunał Konstytucyjny wyrokiem orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art.

2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją tego wyroku jest utrata z dniem 22 listopada 2012 r. mocy obowiązującej przepisu art. 103a w związku z art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych (...) w stosunku do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Z treści cytowanego wyroku wynika, że zakwestionowanie wskazanych w nim przepisów prawa ma charakter ograniczony tylko do określonej kategorii osób, a zatem stwierdzenie niekonstytucyjności tych przepisów ma charakter częściowy.

Analiza przedstawionych powyżej okoliczności faktycznych wskazuje, że wnioskodawczyni, która prawo do emerytury nabyła od dnia 1 czerwca 2008 roku, nie mieści się w kręgu osób, w stosunku do których Trybunał Konstytucyjny stwierdził niezgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku.

Jak wynika z treści wyroku Trybunału niekonstytucyjność wskazanych przepisów stwierdzona została w zakresie, w jakim znajdują zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W sytuacji faktycznej zaistniałej w rozpoznawanej sprawie, wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury wprawdzie przed datą 1 stycznia 2011 roku, jednak w okresie obowiązywania art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten obowiązujący do dnia 7 stycznia 2009 roku stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

Taka treść orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego została potwierdzona w jego pisemnym uzasadnieniu dotyczącym skutków wyroku, gdzie w sposób wyraźny i jednoznaczny stwierdza się, że „obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą – jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury – nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku”, a więc po uchyleniu cytowanego wyżej art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a przed wejściem w życie art. 103a tej ustawy dodanego powołaną już wcześniej ustawą z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

W tej sytuacji Sąd Apelacyjny uznał, że niekonstytucyjność przepisów stwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, sygn. akt K 2/12 nie ma wpływu na treść wyroków objętych skargą, co powodować musiało jej oddalenie.

Dodać należy, iż przyznanie wnioskodawczyni prawa do emerytury od dnia 23 października 2010 r. w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego pozostaje bez wpływu na ocenę pobranego świadczenia w okresie od 1 października do 30 listopada 2011 r. Jest ono świadczeniem nienależnym.

Ustalenie ponownie prawa do emerytury w przedziale czasowym od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku nie oznacza, że wnioskodawczyni uzyskała prawo do „nowej”, po raz pierwszy przyznanej emerytury (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 r. I UZP 3/06 OSNP 2007/1-2/22). Regulacje prawne dotyczące zawieszenia emerytury z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia należy zatem odnosić do świadczenia przyznanego po raz pierwszy a nie ustalonego w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego. W tej dacie istnieje bowiem możliwość jedynie ponownego obliczenia wysokości emerytury z pominięciem reguł zastrzeżonych dla określenia wysokości emerytury przyznawanej po raz pierwszy.

Z tych względów i na podstawie art. 412 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny oddalił skargę o wznowienie postępowania jako bezzasadną.